Czyt: na sesyi 16. Szbra 1828

Do Prześwietnej Kapituły Kathedralnej Wileńskiej

Ce niżej piszącego Subarendarzego Dzierżawcy Brazewicz Szreba

N. Zuk wysłaniec z ugody

1

Przez ciąg osmnastoletniej Posesyi mojej Brazewickiej, starałem się tyle dowodzić dla Prześwietnej Kapituły z serca mego życzenia, ile czasowe działania, y możność moja dozwoliła – wszakże tem tylko majątkiem nie dla jednych moich widoków, lecz y dla użytku nadal Kapituły; szczególnie wydatki w ciągu tej Dzierżawy były smutne, starałem się one łagodzić, y dalszym złym skutkom zapobiegać – różne okoliczności, jakoto: Nieurodzaje, woyna, Padesz bydła, zwiększone Monarsze podatki, przeistoczenie gwałtowne z potrzeby konieczney, y regulaminu włościan w jeh przesiedleniu, zamiana ziemi, która wymagała potrzeby przemiany jeh gospodarstwa na nowo, było ciężkiem Ludu, bez jeszcze wolią było samey Kapituły, tak one stanęły koniecznie, było powinno po dzielu skończonym zamiany skończenie – Deliberacya była długa w tym samey Kapituły, a exekucyey jey postanowienia, bynajmniey niewykraczał – wszystko stanęło było, na stopniu dobrey nadziei, bez okoliczności niepomyślnej których nikt przewidzieć niemógł, zepsuły naypewniejsze widoki – pomimo jednak te przeszkody, ulepszenie lub poprawa majątku, który nie w gorszym jest położeniu od cząstkowych, mogła nastąpić z umiarkowania y woyny, a potrzeby miejscowe samey Kapituły, jako ulesnów Dóbr Jey nadanych stósowne Lecz Porywczość y niemyślna Sąsiada, który powiązany niechęć swobodnego Kaprysu do dzierżawy, w zapędzie swoim niemiał uwagi, osłanyć nawet tych, którzy Zamiście Jego, bynajmniey niebyli winni – Stałey zatym: że Deliator Dogadzając swoiey skłonności y ambicii, niemiał względu na Kapituły, podburzył Jey Plenipotenta do mniemanego Jey supełnie Interesu prowadzenia, wmówił pożytki w gwałtowne sposoby, a ruynując własny plan Kapituły, obmyślił dla siebie naypożyteczniejszy a dla Jey Nayszkodliwszy, obwiniając przez Niesamą własne dzieło, y przedkładając te skargi do Rządu, jakich na Mieszczcie niebyło, y utworzył zamach na zgubę Kapituły – Rządy podpisany mało uważając na skargi y potwarze na siebie nowe, gdy te bawiły się przywady od Naymyślnieyszego od Kapituły, oczyszczał Interes Kapituły ile mógł w swoich tłumaczeniach, niemiał wcale żadney z powodu tłumaczenia się Plenipotenta y ujęcia stawy, drogiey Kardemu – tusząc sobie nadzieję, że nadal ocali Kapituły – ale gdy nato żadnego względu niemiano, y Interes podstępnie bez pożytku, tylko widokiem Deliatora całybył oddanym, smutną na siebie zyskał postać, y sceną całą czytaiąc wygraną tego, który zrobił Intrygę – po tych wszystkich altach, nastąpiła druga Kobiey w Rządzie skargi zawiszony, y tacy na tym skończyła, jak była prowadzony z niemyślnawy żadnego użytku tylko straty – po tych odbytych Dwukrotnych wiszach, należy szczerze z serca życzliwego przemówić do Kapituły tamu, który nigdy niebył zatym aby Onych na straty narażał, bez zawsze wszystkie z pożytkiem Jeh robić interesa – Pokoy y zgoda, są to naypewniejsze dla obu stron wygrane Pokoy myśleć swobodne myśli, y ocali straty y gorzko na Brazewo sypane, tym celem zachowany do wolna, y porozumiewając chęci Kapituły innych ciągnie do tego celu, drugich do wdawania się w dalny proces, chiałbym w sercu moim tę przyjemność zrobić, ażebym z pomocą dzierżawy Dwunastoletniej, a za dwóma kontraktami dwudziestoletniej perspyty, wynędzniemiłe zatargi, stałby nadal tylko przyjaznym do końca życia mego Sąsiadem, y Rodzicem zawsze prawdziwą swoją wdzięczność – niemasz żadnego Interesu Kaługo którego z gwałtem

Gy

Być, porozumienie onego między następnie oprowadzeniem stron samych jako y Przyiaciół, zrobi skutki naypewniysze; Ja ze strony moiey wzywaiąc do tego zapewniam Prześwietną Kapitułę, iż umiarkowane sztrochi, jak tylko można będzie przyiąć deliberacyi, jeżeli ta chęć ze strony Prześwietney Kapituły trwać może; podchlebiam, iż dóydzie do Zamierzonego celu – Plenipotent Kanonika Krzewskiego spodziewanym iest do wilna na dzień 16 teraznieyszego miesiąca, od dobrego wysłanego przystąpi, co w Imieniu Dwierzawcy Brzezwickiego będzie ukazanym Pro Casi zaś do skazania pretensu tey Władzy – Amo wyiaśnia iest można naypokornieyszą upodpisi Dworzanskiey majątku Brzezwicz, a tym samym ocynszenia Kapituły przed Sądem zopinii nasi nieomylny wzamiebanie Fundusowego majątku – 2do Skazanie Porfyri Dwunastoletniey sprobyczni, zopinią P. Kapituły y moiey – 3cie Umiarkowanie iest można. w naydogodniejszych sposobach o pretensye wzajemne przez wyżych nato Stopnych Przyiaciół – a w przypadku niezgodzenia tym pongłuchu y nieporozumienia wzajemnego, ułatwienie tego naybliżym Procesem Kompromisarskim – na jaki ch, przy zawarciu Kontraktu, wymieniony był Dokument Kompromisarski między Przyczypadem moim Kanonikiem Krzewskim Dwierzawcą Brzezwickim a Prześwietną Kapitułą Dongiey Strony – Panowie! wzmiei w Uwagę Dozoz z serca wam przychylnego Zawrze Sługi. zapomnieć Porżnięcia, y niezgodowy Proces, zniżenia y konta wzajemne przewyżać dla Wspólnego pożytku niejest z Pożytkiem, płiątaniy wdalne zawody Prawne niejest zaszytem Poważnego Zgromadzenia – sprawiedliwość y przybliżone sztrochi pojednaniasy, co Obywatelskim związku są naypryiatyniysze, a gdy te w chęci naydatwieyszey będą zapewnione, zrobi obojim Stronom naypożytecznieyszą dogodność – Oddaiąc Do Grona Prześwietney Kapituły te uwagi, serdeczna rezolucyi – zostaiąc Jasnie Oświeconych

JWW. Wilmezkich Panow

Nayniższy Sługa – Ignacy Zum

Dnia 9 gbra roku Pańsk
wilno –

Proiekt do Dokumentu Konwencyjnego JW. Zuka podany. —

2

My Biskupi, Prałaci, Kanonicy, y cała Kapituła Wileńska zrzedney, a Ja Ignacy Łuk sub Archidiakonatu prowizor Brasławski w Imieniu Prymypata mojego WJX Antoniego Kruszewskiego Kanonika Katedralnego Wileńskiego Dobra stołowe Brasławicze Przewielebney Kapituły Wileńskiey Dzierżący z Drugiey strony Czynimy wiadomo tym naszym Konwencyjnym Dokumentem. nawzaiem sobie dyktowanym nate: Ja co Ja Ignacy Łuk za przelewem od WJX Antoniego Kruszewskiego Kanonika Katedr. Wileń: Dobra Brasławicze posiedzące, a tym samym wedle obowiązku Kontraktu od Przewielebney Kapituły dyktowanego winnym będąc zapłacić każdorocznie zgóry umowiony dochod złt. poll. 25,000. Srybrney Monety, nadto iszcze zostałego podatku pocztowego z Brasławicz. złt. poll. 738. gr. 15. w ogóle winnym będąc zaliczyć Przewielebney Kapituły złt. poll. 25738. a dla roku nadzwyczaynego karyotynego, y dla wielorakich zapomog Włości, rekwizycyow Brzędowych, stawszy się niesprzodnym zaliczenia takowey należney summy dla Przewielebney Kapituły, kiedy taż Przewielebna Kapituła pomimo punkt pierwszy Kontraktu utracenia posessyi Brasławickiey skłonitawszy przez szacunek dla swoiego szanownego Konfratera WJX Antoniego Kruszewskiego do tey powolności rozlicyczenia zaszcia- nu należny dochod czyx wyrażony opłaty dla siebie, wedle iszcze wentylowane Remanenta wroku przeszłym 1811. w Brasławiczach przez JW. Prałata Scholastyka Katedralnego Wileńskiego Stefana Posłowskiego pro perscholto przyiąć Zadeklarowała. Przeto Ja Ignacy Łuk tym moim Konwencyjnym Dokumentem obowiązuię się zapłacić natychmiast Przewielebney Kapitule w gotowiznie Rubli srybrnych 1200. czyli złt. poll. 8000. aza Miesiący dwa od datty teraźniejszey wnieść do Przewielebney Kapituły Rubli 800. w srybrney monecie. Wedle zaś postanowienia Przewielebney

Kapituły

Kapituły, potrącam remanenta wenfi-
kowane w Bruszewiczach złt. poll. 8035.
resztę zaś należności dla Przewielebney
Kapituły złt. poll. 4370. gr. 5. w terminie
1. Decembra roku minieyszego zapłacić
iak naymocniey obowiązuię się pod utra-
tą posessyi Dobr Bruszewicz w skutek
warunku w Kontrakcie w punkcie piera-
szym wyrażonego. Nadto przyrzekam
Przewielebney Kapitule Dochod całkowity
Kontraktem umowiony w roku nastąpnym
1813. w terminie dnia 23. Aprila za
też Dobra Bruszewicza opłacić wedle
brzmienia y warunkow tegoż Kontraktu
między Pryncypałem moim WJ X Ant-
tonim Kruszewskim Kanonikiem Katedr
Wileńskim a Przewielebną Kapitułą zawar-
tym, nadto iszcze remanenta wenfi-
kowane na Włościanach, ieżeliby one
mogł odebrać z Włościan w latach poś-
mieyszych bez uiemiężenia y bez ruiny
Włościan Bruszewickich, te starać się
będę wybierać, y wybrane wnieść do Kas-
y Przewielebney Kapituły, przytoczaiąc
specyfikacyą onych wnie mianowicie
Od każdego Włościanina wybrano - Prze-
wielebna Kapituła Wileńska ze strony
swoiey przyrzeka Bruszewickiemu
Subarendarzowi posessorowi przed
terminem opłaty roku następnego ze-
słać Od siebie Kommisarza na Wenfi-
kacyą do Bruszewicz o wydane za-
siewy Włościanom Bruszewickim
tak ozime iako też Jarzyne, o rozdane
żyto na przeżywienie Włościan, o Re-
menenta y niedobory czynszow z roku
przeszłego 1811. o niezapłacone przez
Włość Bruszewicką podatki, o zaległe
zatęż Włości rekwizycye Rzą-
dowe przez posessora. y wedle aktu
Przewielebney

Przesiętney Kapituły o wydane expensa na reperacyą Cerkwi Braszewickiey, y co się dotyczy zniedoborow Włościan=skich, te niedobory zabonifikuie Przesiętna Kapituła, chćby rozkładaiąc one przez lat trzy, y pobrącenie onych w rocznych częściach zacznie od roku następnego z dochodu Braszewickiego na rok 1813ty. zaliczyć się maiący. Podobnie Przesiętna Kapituła rekwi=zycye Rządowe tyczącesię fundi Dobr Jey gdyby temu Rząd niezapłacił za=bonifikować poczęstowi przyrzeka. Co się zaś ciągła ustatego podatku czter=Dziesiego grosza z Braszewicz a przez Przesiętną Kapitułę Dzierżawcy po=bronionego, na to poczęstu Braszewicki ponieważ nowy przybyły podatek Kubaczny zapłacił w roku przeszłym, nadto iszcze za rok 1812. ma także zapłacić z Braszewicz y za rok 1813. raty pierwszey, przeto wzaiemny ten rozrachunek zostać do złożenia Kur=tów przez poczęstu Subarendownego w roku następnym przy opłacie Dochodu Braszewickiego na rzecz Przesiętney Kapituły.

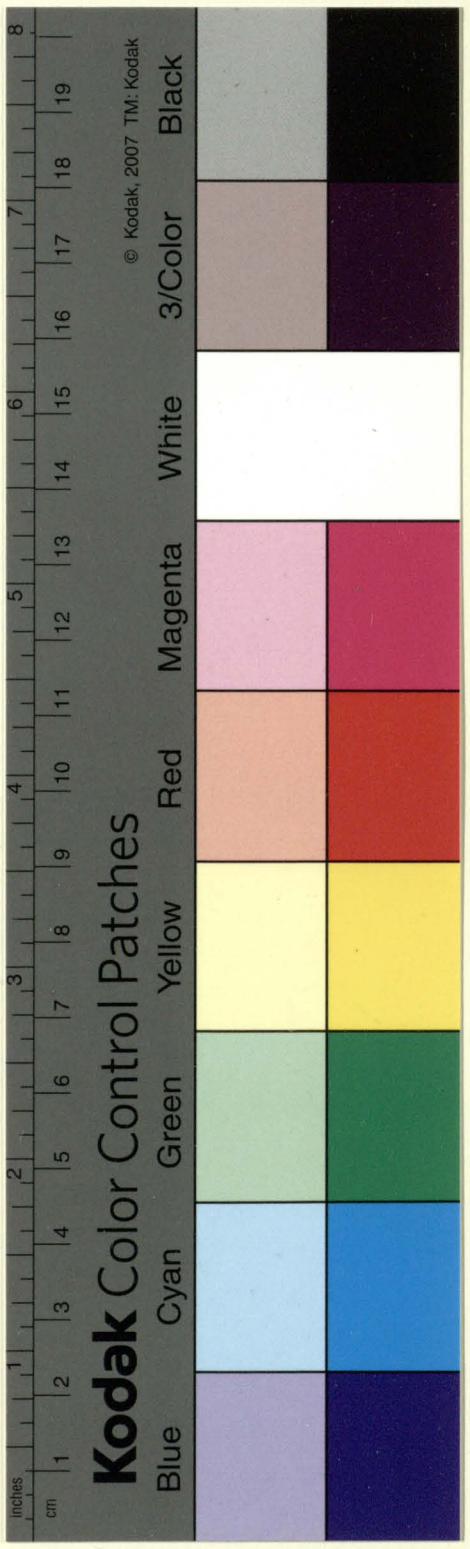
Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
© Kodak, 2007 TM: Kodak

Do Prześwietnej Kapituły Wilnjskiej.

od Sędziego Jznacego Zuzy, Subarendowego Porchora Dóbr Brasławia

Skarba —

Na dniu jedynastym Kwietniowego miesiąca aprilia przybyłem do Wilna dla
uwiesienia dochodu dla Prześwietnej Kapituły należącego Edemnie z
Dzierżawy Brasławickiej za Rok 1817 — poczynającyę od dnia 23 Aprilia
Stosownie do Kontraktu z Czynszem moim Jwm Kanonizym Seniorem
Antonim Kruszewskim, a Prześwietną Kapitułą zawartego, dochód Taksy
z Arendy, należy mnie opłacić Anticipative, a razem wedle tegoż Kon-
traktu Punktu siódmnastego, Prześwietna Kapituła obowiązaną jest
potrącić Niedobory z Podatków y czynszów z Roku 1816 zaległe —
Subarendowcy Porchor, składa onych wedle osobnej specyfikacyi mianow-
icie na nich Zeszłych Polskich 2,105 — Gr 7 — taksy zadym Summy rema-
nentów przy podaiącyę niniejszy Skarbie dołączyć, Upraszam Prześ-
wietną Kapitułę, ażeby Kassyerowi swemu, zdestrahować przy opłacie
Brasławickiego Dochodu zalecił —

Przy niniejszym Skarbie mam honor donieść Prześwietnej Kapitule, o wielkim
nieurodzaju w Roku 1816m w Brasławskim, a zkąd o niedostatku
potrzebnych Nasion wiosennych dla włościan, o niedostatku chleba
Włościanom Brasławickim na przeżywienie potrzebnego, o stanie
Nędznym y nieszczęśliwym tychże włościan, którzy pozbawieni zostawszy
Zarazem Bydła dawniej wołów y nierobocego dobytku, nieznaydują
sposobu przeżywienia siebie — z wrzeszczaniem ostatecznym odbytu pokaz-
ałoby, że magazyny jakie były dawniej zapasne włościańskie zdzy-
wane, że włość Brasławska w dawnych latach obrawszy, przez
poratowanie siebie w latach Karystyczych, że oprócz jak zapasu,
Porchor Brasławski co dozbioru ma ostatne remanenta, że zapo-
moga liczna co koniach y wołach, tak dalece wyczerpała Po-
sessora iż oney Porchor liczy. Blisko Czterdzieści tysięcy zedtąd
wzadnym czasie od Prześwietnej Kapituły nieznając wynagrodzenia,
nieznosząc ryzykować, na dalszy tyże włości zapomogę, przymuszony

własną

N. 2.

własną uprzyą zarabiać Brzazowicznie Polia, na które chowając do Pędzenia Par wołów, tż wody Karmi sam własnym swoim Kosztem, opuszczę, y Kupuję Karm u obcych Sąsiadów, y tu, za który Bnieświtny Kapi=
tule zapłacić — tym czasem przeto ciężkie wojnie zniszczenie dzie=
sięcy włości, bo oni własne polia nieimając czym zarabiać, inni nie=
wpone wyrabiają, Drudzy całe cieszyć niemogą. Konsiliwcnya
w tym coraz gorsza następować musi, gdy przez to samo włościanie
niezmiernie ubożeją — y rozchodzicy marą nieimając żadnych dla
siebie widoków — Subarendowny Porucznik Przedstawiał to niepozdwy=
krotnie Bnieświtnym Kapitule, że w Roku 1813m włość Brzazowicka
miała do tysiąca gurt sztuk bydła upadłe przez zarazę powszechną
a samych wołów sztuk trzysta sześćdziesiąt — że przez wojenny czas w Roku
1812m Cesarskie osim par uprzęży przepadło — że w Roku 1811m
upadło znowu ze włości Dziewięćdziesiąt siłba sztuk wołów, y przeszło sto
sztuk nierobocnego bydła, a owce Prawie wszystkie bez zawodu, że
ten upadek we włości trzyda mający osady, niepodobna azibyśmy co=
rocznie nieprzybyli kowiał do siłkadziesiąt sztuk bydła, a ztąd w każdym
roku naprawy w tym potrzeba — Jki mężności Porucznika dozwoliła
Dawać zapomogi w łoniach y wodach, ale corocznie Prawie po
sto, po osimdziesiąt, y pobliżadziesiąt sztuk wołów roboczych
lub byliów, a z przyczyn powyższych, można nawet sam włość ume=
winnić od Ulgi tej zapomogi — Poliazd Porucznik znaczną przy
wcześnieyszy odstawiony Dziesyt — Podał przeto sam do Bnieświtnej
Kapituły objaśnienie swego interesu ipse w Roku 1815, y 1816m
wyrachował z różnego źródła niemałe Dziesyte, Prosił Bnieświtną
Kapitułę, aby chwe wyszli Porucznikowi Pałowe rachunki każdorzy=
nie bonifikowała, bez gdy żadney nato odpowiedzi żadney nie
odebrał, przymuszony cierpieć y Kosztu niemałe styd Pożyć na
gospodarstwo, mieszkaiąc w ardylludach zapomogi wtedy mai, dla
niewystarczającego od siebie funduszu, a nadcoryzthe dla zamiłowa=
nia Bnieświtnej Kapituły, która w żadne rozrachunki niechce
wchodzić, ani przez Ulgad, ani przez przyzwoite opisane Brat=
wim przez

prawem przez siebie stwodzi — Robiąc te despecia y pomnażając
Bratnyge Borshora Bresiadna Kapituła, wyniszcza razem y stan
swoich Ludzi, który zaniedbani zupełnie, wyniszczeni przez wojny
zarazy bydła y nieurodzaje, pozbawieni zupełnie dobrego bytu, czyią
wychodzą ze swego siedlina, czyią żyć w głodzie, prawdziwych
Wzdarzów przemdzyą — tak że do zwiększenia każdego Gdowieną,
a szczególnie samego Borshora przywodzą, y tu kupnią zawdame
piniądze Produkta, ſ: bo te w rozuberazniyszym w Brasławiach
nieurodziły ſ: Choć w oddadnim ich niedostatku cokolwiek zaradza,
ale zaradzić ogólnie niemoże dostatecznie, aby y sytuacyą Ich
Poprawić, y Ich w głodzie utrzymać, y nakormić, y bydł dalszy
Dobry ustalić — Siłbyć więc Bresiadna Kapituła racy nadtym
zastanowić, w stan Ludzi wtórzian swych wynieć, y nalizyć im dać
pomoc — Czym Subarendowny Borshor donoszą, oświadcza Kapitu-
le, że nieuzaradzenie tym jeżeli ruina Ich wtórzian nastąpi,
samym sobie przypisać ranę, a nie Subarendownemu Borshorowi
Gdyżeby zawsze o czynszem donoszą, zawsze bezskutecznie odbierał
odpowiedź, albo żadny — Wkrótce zaś podanych pomdniejszych prze-
zemnie rozrachunków Bresiadny Kapitule y na gruncie sprawdzo-
nych do Roku 1815. wynoszących, po odtrąceniu należności w
Kapitule będących Sześć Tysięcy złotych, nieliczą Procentów od
Ich zaległości, rzecz Bresiadna Kapituła, tak dla Kolewtowa-
nia onych choć w czyśi, jakoteż dla przebywających zapomog
w samym przebarmienie Szgrozniym Wtórzian, nad Subarendowny
Borshor gotowy grosz expyuje, przynaymniej Dwieście Tysięcy złotych
z Dochodu Krasniyszego potrącić — w stan Ludzi, y potrzeby onych
wynieć, y zaradzić, y takim porządkiem od ruiny fundus
swoy zachować — rzecz Bresiadna Kapituła tym czasowi
przybliżywszy do żądanej odtrąciłby Borshorowi, w ogólne tyż
rozrachunki wynieć, y czyto addadem Bryianiskim, czyli storowie

do opisania

Do opisania Kontraktu, y Prawa przez wybrane na Kompromis osoby
udałoby się Bratowy Porfiora, który już bliski termin maiąc swoiey
porchyi, chce ostatecznie z Bracią Kapituła rozliczyć, y swego
Bryncypała Jw. Kanonika Seniora Krzyżowskiego, z pod zapey:
tany Jmu należności reflexyiney, dla rozrachunków Braterskich
uwolnić, nato Zgadzaiąc wprost, stosownie do Kontraktu, y warun:
ków ogólnych tegoż Kontraktu, a nieszczęście iednego z naszych
Braci Kapituły dziey, oraz Dokumentu na Kompromis opi:
sanego, słuszney rezolucyi, mam honor zostawać Jaśnie Wielmożnych
Jaśnie Oświeconych. Wielmożnych Panów Dobrodziejów

naynizszy sługa Ignacy Zu:
Dni. Pw. Nob. Porfior zakon
Downy Braszewicz

Dnia 19. Aprilia 1817 Bonawentury

Takowa prośbę podaiącą się przez W. Łuka Szl. Franc. Pttu Kobyńskiego, dla
zbliżaiącego się terminu Exekucyi Summy upraszaiąc Rychłey Rezolucyi, pod
piszę w Imieniu Bryncypała moiego Jdpa Antoniego Kruszewskiego Starszego
Kanonika Katedry Wileńs. Wincenty Elsner Plenipotent

Czyt. we Sesyi 16. Aprila 1818 — 1818. aprila 13.

Do Prześwietney Kapituły Katedralney Wilnieńskiey.

6

od Ignacego Łuka, Subarendowanego Porębora Branewickiego Dominium z Prośby —

Nieczystkowe wydarzenia w Roku przeszłym 1817m Mca Julii 5 Dnia w Branewiczach Gradowey Burzy, zrobiło wielkie szkody między Dzierżawcą Branewickim, a Kapitułą Wileńską z powodu czego, pomimo chęci Porębora nayarliwszey zdrowia całkowitego w tym Roku dochodu dla Prześwietney Kapituły wygotowienia; Dzierżawca Branewicki dan dla grada, jako y nieurodzaju, szczego wszystkiego wypada nieznaczna summa dla poratowania Tamecznych włościan woli, y dyspozycyi własney Kapituły, w Imieniu Dziedziców zastępującey to wszystko, przynosi do Prześwietney Kapituły, wczasie zwyczaynym, przy dzierżawie należącey Jey dochodu, w niyszey gotowizny, następne przez rzeczgud Rachunki —

A Naypierw w Roku ziszczonym, po raporcie danym przezemnie, y po zawiadomieniu naocznym świadka Ks. Leśniewicza Kanonika Koadjutora, y Regensa Głównego Seminarium Uniwersytetu — Prześwietna Kapituła Wileńska, zesłała w Roku 1817m Mcu Augusta swego Lustratora, wszystko w potrzebę każdego włościanina, y zobowiązała mnie Subarendowanego Porębora, abym je uziemy ozimé dla włościan wydał ze swego spichrza, zaczegiąc to Bonifikacyi z dochodu swego z Branewicz, co dopełniając wedle specyfikacyi podpisanej przez Wc. Hongura Lustratora, wydałem na uziemy włościan Tamecznych Żyta Szanów 822. Garc 16, a licząc za szanów Żyta cenę mieyscową zedk 11. wypada dla mnie Summa zedk Polskich 3547. gr 15 —

Powtóre wedle listu, y zapowiedzenia Jwc. Brata Archidyakona Dwarskiego daty Dnia 13. Augusta Mca Roku 1817. do mnie adresowanego, stosownie do woli, y postanowienia Prześwietney Kapituły, a później na spełnieniu tego, przysłanego Lustratora Wc. Hongura, do Branewicz, na Bruderszaftu włościan Gradem uszkodzonych wedle przeznaczenia tegoż Lustratora, wydałem włościanom y mam wydać do nowego urodzaju wedle wdzięczney specyfikacyi y Tabelli przesłaney Prześwietney Kapitule Żyta szanów 427 gr 8 k 2. co czyni cenę mieyscową zedk 4669 gr 16 k a za nasienne Jarzyne tymże zedk Polskich 2149 — gr 23 wedle wdzięczney specyfikacyi y ceny nadtego ziarna, czadym te dwie summy w jedno zniosły, co czyni zedk 8,849 gr 9 należy z dochodu Dzierżawnego Potrącić Subarendownemu Poręborowi —

Potrzecie wedle Kontraktu Banlicu Sudymontskiego, Prześwietna Kapituła, zobowiązana jest każdorocznie, przyjąć y potrącić nieodbory czynszu, y podatków włościańskich gotowego Grosza, wedle podania Dzierżawcy, który potym ma prawo zwerifikować nagrodzenie, w Roku zatym Dzierżawnym, gdyż oczasto Pałowych nieodbiorów na włości zdk 1565 gr 22 k sprawdzonych nawet przez Lustratora y zwerifikowanych, te jako zawsze należące do zwrotu Porębowi Branewickiemu, razem Prześwietna Kapituła zaberifikować — y z dochodu swego potrącić —

Pocwarte w Roku przeszłym 1817m Mca Julii 9 Dnia, Gradowa Burza nadzwyczayna, niepuszczi przekładem swoim wszystkie uziemy Polia, zniszczyła w Branewiczach, całkowicie a Klasztorze Branewickim uziemy Jarzyny y Żyta jakowe uziemy, sam swoim ziarnem ozime, Subarendowny Porębor zasiał, a na jarzyne zapuścił, gdyż nieurodzay Jarzyny w roku przeszłym,

wdalszych

w dalszych Folwarkach Kapitulnych, zrobił niesposobności obsiania onych, własnym Ziarnem, w Konieczności jakich unbedonych usiewów, na osobnym mięsie Władzę Bretnsy, stosownie do Kontraktu, tym czasem na usiewy Dworne Folwarku Brańszwickiego, podług udzielnej specyfikacyi Władzi Rechnor Brańszwickiej, wydatkiem Wedle Kontraktów y cały mięsowy summy wypadające zdk. 2941 — y tubo wyraźnie w tym dyspozycyi P. Kapituły Dzierżawca niemiał, sam jednan zdrowy szafy: Dzen poznaje, że bez usiewu Polia rodzić niemogą, a tym żadnej intraty, y dochodu niemienia, iż do dania tyle usiewów, winnich sami Dzierżca, stosownie do potrzeby mięsowej, że Rechnor wydatkując sam na swoim Gołowym grosze, wydał to na rachunku Prześwietnej Kapituły, że z tym z wyraźnego przekonania, y z sytania Lustratora Prześwietna Kapituła, na o tym minąwszym wydaniu, iż Polia Dworne Brańszwickie, podobnie jak y włościan są całkowicie zybite, a tym z takowego przekonania, zwrócić wydane gotowe Pieniądze Rechnorowi na usiewy Dworu Brańszwickiego Jarzynne, summy zdk Polskich 2941, y z dochodu Brańszwickiego potrzebne

Wypłata.

Poziąte w Roku teraźniejszym mca Februarzy, w czasie nadzwyczajnej złej drogi, przez zbawienną nędzę, zapotrzebowano P. Kapituły Wilnickiej postawić z Dóbr Brańszwickich Dwornych koni cztery, których w Brańszwinach niema — a tym spełniając nakaz potrzebny nędzy Dzierżawca Brańszwickiego najętcztery konie na dni 18 i y postawił na stacyę Kołrynicę, za które wedle świadectwa Dozwiadcy zapłacił Rubli 26 czyli zdk 173. 40 — Jakowe świadectwo, składając Prześwietnej Kapituli moi tego czasu przyjęcia, y potrącenia onego z Dochodu Brańszwickiego —

Poziąte Rok mendy 1817 dla mroźnie w tym kraju zawsze szkodliwy, y dla niewygodnej wiosny, w dobrach Brańszwickich niebyłko że z Krafemnym Gradobiciem był niezgodliwy, y dla nieurodzaju powszechnego jarzyny, oraz dla słabego urodzaju żyta słabych dni Kiedyn, iż wielu włościan Brańszwickich, niedostatek w chlebie ucierpieć, zapotrzebowali znacznego zasilenia — Bytomny Lustrator Prześwietnej Kapituły Kongur wstrzymywał zakaźnemi tyle potrzeb, doputy, dopuki mógł widzieć ludzi zdrowych, chociaż po Rewizyi odbywanej, jeszcze w miesiącu Januarzy niebyło zbioru a ludzi, gdy nakoniec wynad nacznie opuchłych ludzi niektórych, nadzieja zapobiegając dalszemu złemu, niektórym od kończącym miesiąca mocą, drugim od 1. Aprilia a ostatnim od mca maju naznaczył chleb do rozdania, jakowy włościanie Brańszwickiey biorą ze spichrza Dwornego, y z zapasu własnych Dzierżawnych Rechnora Folwarków, a wedle Regestru dnia 1. Aprilia 1818 Roku przesłanego do Prześwietnej Kapituły od tegoż W. Lustratora według udzielnej specyfikacyi, potrzeba dać na przekarm ludzi żyta Szanpów 410 Gorz 2. zaw mięsowo liczęc cenę za szanw żyta zdk 11 wypada Summa zdk — 4510 — Jakowe zbiór wydając, y dostarczając Rechnor Brańszwickiej, władzi one do potrącenia z dochodu Brańszwickiego —

Posiódme gdy to jest niezaprzeczonym, iż nieurodzay powszechny Jarzyny w Roku mendym, uczynił niesposobnemi włościan Brańszwickich, do usiewów tegorocznych Jarzynnych, y o tym Prześwietna Kapituła przez raport swojego Lustratora dnia

1. Aprilia

Dnia 1. aprilia 1818. Roku jest zawiadomiony, gdy na zarządzenie temu wyższe=
mu, subarendowany Dzierżawca zabiegał żyznymi dla włościan usiłowy, one ma
w Bogdanowie, y wedle Drzmanenia Lustratora, 2dr. pardymentu onegoż rozda=
wać Officialistom swoim zboże zalecił, gdy bez tych usiłowów, włościanie bra=
kowieczy, nigdyby do dobrey sytuacyi przyść niemogli; Koliby oyci zostawszy
puste y nieurodzayne, zaczym z nieubronney potrzeby, Dzierżawca zostimpetić
Dziedziców, w przytomności, y zawagi Jch nato: szczegulnie zesłanego Lustratora
usposobił usiłowy potrzebne Jczmienia szarnówki Garb 6. y owsa szarnów 336.
zaco wedle Ceny miejscowey, należy Rozpisowi, wedle wydatkowanych w gotowym
groszu pieniężnych summ, zedr Polskich 2924.

Poosme Niedostatku Koniczny cymży, u włościan Kapitulnych, przez w oni niemogą swoie
polia zarabiać, zmusił z Uwagi Koniczne potrzebny, w roku niniejszym, zapobiegaiąc
Jednemu rozaiżnemu chat, rozdać bydło dla zarabiania gruntu wedle udzielney specyfi=
kacyi, za zedr 1233. 210 — y Lubo artykuł ten zapomogi, kontrakiem wodatnim
Roku Dzierżawy do Bonifikacyi oznaczony, gdy jednak liczna zapomoga w latach
dawnych, przewyża intrata roku ostatniego, Dzierżawca Brzeziński, donoszącym
niepodnoszenie Dnieświetney Kapituły, jeszcze raz rychlowad dać mały pomóc,
a Koniczne potrzebę dla włościan w nadziei tey, że to niedokładaiąc nadal
Dnieświetna Kapituła przyimie, uważaiąc liczne zapomogi dane dotąd włościa=
nom, broni zadym Dnieświetney Kapituły, aby ona raczyła nietylko z ilości przy=
iąć w rachunkach, ale wiecey Potrzebi tym włościan zaradzić, bez czego nadal
coraz gorsza sytuacya Jch zwiększaiąc, jeżeliby wtan gwałtowney Potrzebi Dnie=
świetna Kapituła niechciała zaradzić, porzuc odbieraiąc swoi bydło, pozbawi
włościan sposobności zarabiania Polia, a zadym niechayże Dnieświetna Kapituła
Nadtym zadanowi y niedokładaiąc to nadal, nietylko z Dochodu swego potrzy=
ale z Kasy swoiey wydać raczie na zapomogę Ludziom Pieniądze

Takowy zatym rozrachunek aby widoczniey był oczczony, Subarendowany Rozpisz Dzie=
rzawcie składa oney w numeracyi, y wodzielney specyfikacyi, y przed Dnieświetney
Kapituły przyjęcia — ma honor przytym zostawać Jaśnie Oświeconych JWW.
WW. Panów Dobrodziejów nayniższym

Dnia 13 aprilia 1818 Roku
w Wilnie —

Sługą — Jgnacy Zuk Subarendowany
Rozpisz Dóbr Brzeziński

w Imieniu Prymypata mocy JW. Kanonika Kruszewskiego Jako Plenipotent podpisuię
Wincenty Elsner RK. Jrdi —

1mo Wyłączaią myłyn Rismei Do Kreiwidmy Kapituły Colmijskiey – Bernahowego pod Numerami y szeregami, y Potrzeby zdchodu Kreiwodmy Kapituły płacą 1.

2do Kowbori Wyłączaią Specyfikacyą Dworzego Mieiscu Brazwickiego Jesyny, który w Roku 1517m Mca Julii 9 Dnia Gradem wybity został –

3cie Wyłączamy Koniecznie Deputata o najemi Koni Nie pod Wyjątek monarszy –

4te Wyłączamy Regestr y Specyfikacyą Rennamistrza w Gotowym gronu Cyrmne y Podatkow w Roku 1517m Zaciągnie na Potrzebach Brazwickich –

5te Odłączamy Specyfikacyą Rzeczamy zapisrzyzi w Roku 1517m Mca Marca Potrzebnem Brazwickim – wszystkiego wogule Opisa Brzeby do Ks. Kapituły płacą 5 –

1519e Mca Aprilis 13 Dnia Brato od Ubarmedwanego Korepera Brazwickiego Jmangos Zuck do Kreiwidmy Kapituły Colmijskiey –

1818. Aprila 7

8

Do Prześwietnay Kapituły Kathedralnay Arcybiskupiey.

Od Subarendowanego Browaru Brzeskiego Ignacego Żuka Obywatela.

Subarendowany Browar Brzeski, na dniu 15m mca Aprilia, miał honor Prześwietnay Kapitule w Imieniu Dynastów swojego, Kanonika Senjora Krzemuskiego podać wyrachowanie należytego dla Prześwietnay Kapituły dochodu, na Rok 1818m w Punktach niżej zawartych, Bierzemy dawszy wygrzmy woli Prześwietnay Kapituły dopełnione, co do czynszów ludzi Gradowo uzbiorowych, y melarmeinia onych, ponieważ są bez zapreczenia, zadym ono objaśniać niepotrzeba ta tylko mała jest różnica w cenie owsa Szanowni nie po 2dk 6 jak pisał Konger, ale po Rublu wzięli Kontraktu jak niepiony, nieoż 2dny Kontrakt

Co do Punktu 2go o Remanentach Kamiżnych za Rok 1817ty, ponieważ one są sprawdzone na gruncie, a Punkt 17ty Kontraktu Konieczne Takowe remanenta y bez wzgląd Kaźc przynosi, Kaidorazowi do Potrzebia Prześwietnay wyraźnemu zastrzeżenie zastrzeżenie Kontraktu, niemoże Prześwietna Kapituła Subarendowanemu Dzierżawy zapreczać, y on Jego, corocznym rachunku nieodstępuje —

Co do Punktu Czwartego, o wydanie Nasienia, na obsiew Polia jarynę w Browarskim Folwarku — Punkt 23a Arendowanego Kontraktu pisze w słowach „Jak Kanonik Dzierżawca „nieżdzie miał prawa żądać, y dopominaćsię od Kapituły nagrody, za Ordynarye tym „Kontraktem nieobjęte y niewyregulowane, czyli czynsze Ordynarye widoczne, stałe, „y sprawiedliwe, a bynajmniey z Jego winy nieprzechodzące — „Niemoże bydź widoczniey Ordynarya Browaru jak kiedy grad całkowicie zniszczył uziemy w Roku przeszłym jarynę zniszczył zatym y to co było nasz Kapitalny, y to co miało bydź awansem Dzierżawcy, czyli na satysfakcyę Jego zapłaconego Dochodu Kapitule nagrodę — Nabo kiedy żeby Prześwietna Kapituła nasiona dała drugie, bez czego indrato z Ziemi bydź niemoże, nieć Prześwietna Kapituła raczyć nad tym zastanowić że dać Dzierżawy Kontraktowi Browarskiemu, wprowadza tylko do ziarno jarynne, jakie Dzierżawca w Roku 1800 przyjął, co y pudowy niecznie przeciwko Dzierżawy Potrzebie, jeżeli kiedy wostatnie rolnie potrzeba kupić, zaś Jego zapłacić dla niemożna w widoczny Potrzebie Dzierżawy a nieostatecznie kiedy y dla niektóre Kapituła, niechay aktem swoim Zapewni Dzierżawy że niema Prawa o Jarynne uziemy dopominaćsię od Dzierżawy, tylko same Potrzebne jak w Roku 1800 były nabite Folwarku dane, wtenczas Subarendowany Browar nie niedbanie rachunek wyimie, y gotowe pieniądze zapłaci —

Co do Punktu 3go — naco Expis potrzeby jest przy dowodzie świadectwa, spodziewaćsię Subarendowany Browar że w takim zdaniu Prześwietna Kapituła niezapomny — ilei że to na upędzenie zaliczenia Kaydorazego było wydane na Rachunek Kapituły —

Co Do Punktu 4tego y 5tego, odpowiadamsię do Raportu Sekretarza Data Dnia 1o Aprilia Do Prześwietnay Kapituły przesłanego, jeżeliby przypadkiem jakiem, przez zanieczyszczenie porty on niedoszedł, ja Kopiją Jego Dyspartymentu tym czasowi składam P. Kapitule, zmawiam wiele jakiego, od ostatnich Dni marca, y przez miesiąc April, wyrzewany był Chleb dla Ludzi ze spichrza mego, jeżeliby Ty ostatniey porty, Sekretarz we Konigsberg nie przyszedł, przyimuję na Moy rachunek, posłać statek do Francuzi z Zamyślenia Tym Dyspartymentu, y przesłania tego Raportu wtaki sposobem iaki do kopiji dołączam.

z tym

Konsyl dołączam, a tymczasem wstrzymania Ordynacyi Reinydy do Kasy Wrześcińskiey Kapituły upraszam —

Co do Pawła Ximego, zapomogi tegoroczney, która szczególnie mey względy Poratowania wdowiey Brzuchnickiey była dana, jeżeli Wrześcińska Kapituła niechce zaong mnie płacić, tym samym niechciwości mnie od robienia zapomogi dozwoli mnie swoey żydo Edrae, a jeżeli Ruina przez to Gospodarzy nastąpi, uwolni mnie od Ordynacyi. Jak wyżiżey y zniszczenia doczekia — albo jeżeli Wrześcińska Kapituła stosownie do Dokumentu na Kompromes Daty Roku 1666 Mca maja 29 Dnia pisanego, a 1667 Mca April Dnia 20 przyszłego, między moim Dynaypadem, jako Kanonikiem Chełmskim Krzemyskim, oraz do wybrania Osób na Kompromis, z drugimi Ordynacyi przydzielonymi, jak niedbarzyc zapomogi tegoroczney ani dawney, czynem do rozprawy, y ostatecznego wyroku —

Takoże Oświadczenie Punktów Pomiędzy do Wrześcińskey Kapituły podanych, Wrześcińskey Kapitule dayę w Imieniu Dynaypada mojego Kanonika Krzemyskiego podpisaney w Orlnie Dnia 17 April 1818 Roku — Ignacy Zum Sekretarzowey Konsyl Brzeskiey Dostatecznego Obrasmienia Jako Plenipotent Jey Krzemyskiego Kanonika podpisuję się —

Wincenty Elsner Sekretarz Regentski